

Toimetuse ja talituse:

Rakvere Viru Maleva staap
Telefon 8.

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel 4 s. veeru mm.
Esiküljel . . . 8 " " "
Teksti sees . . . 12 " " "

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimise hind:

postiga 1 kroon aastas.

Tellimisi võtavad vastu peale maleva staabi kõik kompaniide päälikud ja naiskodukaitse jaoskondade esinaised.

V i r u Malevlane

Nr. 1.

B 7286 +

Laupäeval, 1. detsembril 1928. a.

I aastakäik.

Arvurikas malevlaste ja naiskodukaitse liikmete pere laialdasel maalal Viru tunneb tõsist vajadust olla tihedas ühenduses üksteisega. Sarnane suur organisatsioon, kui on meil tegutsev üleriikline kaitseliit, kui on kohtadel tegutsevad malevad, vajab sidemete kõvenemist. Vähe on kokkupuutumistest suurematel kogumistel, nagu laagrites, manöövritel, pidudel jne., kus igakord omad päevamured. Siin ei ole võimalik käsitada neid küsimusi, mis nii lähedased meie liidu mõtetele, mis nii omased maleva sisesel elus.

Vastastikune hoostöö, üksteisest arusaamine, hoogne ja võimukas valmisolek kiireks tegutsemiseks on tegurid mida vajame.

Malevat juhtivate jõudude ülesandeks on otsida neid abinõusid, mille varal kergemini, kiiremalt ja paremate tagajärgedega võimalik korraldusi elluviia. Senini on püütud seda teha harilikus alluvuskorras, puht staapide tööjõu korras. Kuid elu näitab, et sellest on vähe. Käsukirjalised teated, korraldused ja teadaanded jõuavad üksiku malevlaseeni aeglaselt. Suuremalt osalt osutuvad need andmed pealegi suusõnalisteks teadaanneteks, mis ruttu ununevad.

Maleva staap, tuginedes nendele põhimõtetele ja malevlaste üldisele poolehoiuale, on uue abinõuna ellu kutsunud oma häälekandja „Viru Malevlase“ nime all. See võte ei ole mitte kergemeelne käeliigutus, vaid olukorra sunnil sündinud tõsiasi. Mitte ükski meil, Viru, ei ole oma häälekandja vajadust tuntud, vaid see on saanud kõigi malevate paratamata vajaduseks. Oma häälekandja kaudu, mida igale malevlasele kätte saadetakse posti korras, avaneb võimalus kõigil malevlastel korraldused kätte saada ühekorraga, avaneb võimalus jälgida tegevust kogu oma malevas;

üksikud malevlased saavad isetegevateks, s. o. võivad kaasa aidata päälikutel korralduste ja käskude täitmisel, kuna päälikute tegevust see märksa kergendab. Peale selle jäävad kõik käsud, korraldused, ja teadaanded elava kirjatähena igale malevlasele käsitamiseks. Ühtlasi saab „Malevlane“ meeldivaks lugemismaterjaliks, mis täiendatult „Kaitse Koduga“ võimaldab igal kaitseliitlasel olla teadlik kaitseliidu küsimustes.

Maleva staabi poolt moodustatud „Viru Malevlase“ toimetuse tahab teha kõik, et rahuldada oma lugejaskonna nõudeid. Toimetuse tahab noolt kanda, et „Malevlase“ sisu oleks maleva ülesannetega kooskõlas ja ühtlasi huvitav. Selleks kavatakse „Viru Malevlane“ mahutada enesesse: käsukirje malevale; peastaabi ringkirje ja korraldusi; juhtnõure, korraldusi ja teadaandeid, mis antakse malevas, malev-kondades ja naiskodukaitse üksustes; tuua teateid kaitseliidu, maleva allüksuste ja kaitseväe ellu puutuvate küsimuste kohta sõnumite näol.

Kõige selle teostamiseks vajab toimetuse kogu maleva kaasatõmbamist, mis väljenduks kõige pealt korralikus ja kiires tellimiste äraandmises, kaastöös ja poolehoiu levitamises.

„Viru Malevlasel“ tema ilmumise puhul õnne soovides jään lootma, et Viru maleva kaitseliitlased seda väga vajalikku ja ilusat ettevõtet toetama saavad samuti, kui senini toetanud on igat meie ettevõtet.

Saagu pidevaks vastastikune usaldus ja side häälekandja ja lugejaskonna vahel.

Rakveres,
30. nov. 1928 a.

G. V a h e r.
Major,
Viru Maleva Päälik

1. detsember.

1. detsember nelja aasta eest sai mälestuspäevaks, sai leina ja võidupäevaks. Seljatagant kallaletungiga vaikselt magavale kodanikule-ametnikule tahtis võersil ümber hulkuv röövel anda mõjuvat lööki. Lööki oli juhitud riigituiksoone, pealinna Tallinna pihta. Meie, virulased, olime eemal otsekohest hädahust. Kuid alatu võte oli niivõrd vastik, et ka kõige kaugemad Alutaguse mehed rahu kaotasid, kokku astusid kiirelt ja protestiks sarnase teo vastu relvad kätte võtsid.

Kuigi ajajooksul üksikasjad 1. detsembri sündmuste kohta ununevad, siiski jääb püsima kindel teadmine, et 1. detsembri kallaletung rahulikule kodanikule ja ametnikule oli alatu vägivald, nõudis ohvreid ja verd ja sai meile leinapäevaks.

Kuid see päev on saanud meile ka võidupäevaks. Vapper kaitseväge pealinnas näitas nelja aasta eest, et tema ka ootamatuse korral on omal kõrgusel ja üksikvõitluses lähedamaa relvaga võitu saavutada oskab. Võidupäevaks on veel 1. detsember selle tõttu, et toll maal võtnud lahkelid riiklist elu juhtivais ringkondis kadusid, tuues asemele mõneks ajaks üldise üksmeele ja töötahe.

Meil kaitseliitlastel on 1. detsember saanud mälestuspäevaks, sest tema on saanud kaitseliidu uuestisünni aluseks. Siis saadi kõikjal aru, et maa vajab julgeolekuks relvastatud jõudu. See arusaamine leidis tublimate ja kohusetruimate kodanikkude seas poolehoidu, kes kokkuastudes moodustasid käesoleva ajani edurikkalt tegutsevad kaitseliidu üksusi.

Täna peatades 1. detsembri sündmuste käigu juures, töötame veel kindlamalt käes hoida relva selleks, et kaitsta vabadust ja kindlustada seda võitu, millele tugineb rahva julgeolek kriitilisel silmapilgul.

Viru naiskodukaitse liikmed!

On meeldivaks ülesandeks Teie poole pöörata maleva perre esmakordselt laiali mineva oma häälekandja kaudu, Usun, et meil kõigil on põhjust rõõmsad olla ja kaasa tunda malevlaste rõõmule, mis meid ühiselt valdab „Viru Malevlase“ ilmumise puhul. Oleme ju üksikute jaoskondadena laiali paisatud laial Virumaa pinnal. Raske on olnud senini kokku puutumine oma vahel. Naiskodukaitse liikmeks olek nõuab aga meilt ühiste põhimõtete omaks võtmist ja nende järele tegutsemist. Kui on olnud senini raskusi ühiste põhimõtete käsitamises üksikute jaoskondade ja liigete juures, siis nüüdsest peale näib see möödunud olevat.

Maleva häälekandja „Viru Malevlane“ saab ju nüüd olema iga naiskodukaitse liikme lugemislaua. Tema kaudu on iga liige informeeritud tegevusest jaoskondades, tema kaudu selgitame need arusaamatused, mis vast senini on olnud takistuseks üldisele edule.

Parema omavahelise sideme loomiseks ja huvi tõstmiseks pean soovitatavaks, et kõik jaoskonnad oma tegevuse, päevamurede ja tuleviku välja vaadete kohta saadaksid kirjeldused ühes aruannete ja teadaannetega ringkonna juhatuse kätte, kes vastavad väljavõtte edasi annab „Viru Malevlase“ toimetusele avaldamiseks. Nii töötades suudame täita neid ülesandeid, mis oleme oma peale võtnud, astudes naiskodukaitse liikmeks.

Naise töö isamaa ja rahva kasuks, eriti kasvava noorsoo keskel, on määramata tähtis. Et seda tööd teha, selleks peab olema suun õieti valitud, selleks peab iga naiskodukaitse liikmel olema vaimustust ja hoogu.

Ainult hoogne töö, mis on juhitud kohusetundest ja armastusest, viib meid sihile.

O. Vaher,
Viru ringkonna esinaine.

Käskukiri Viru Malevale

Nr. 57.

21. novembril 1928. a. Rakveres.

§ 1.

1-st detsembrist s. a. arvates käsen maleva käskukirja eraldi paljundamise ja laialisaatmise lõpetada. Kõik käskkirjad ja korraldused, mis avaldatud

„Viru Malevlases“ lugeda maksivateks avaldamise päevast arvates ja võtta otsekoheseks täitmiseks nii päälikutel kui malevlastel.

§ 2.

Kompaniide koosseisu kuuluvad ratsa üksused väljaõppe ja ratsaülesannete allal lugeda eskdronidesse koondatuks 1-st detsembrist s. a. arvates järgmiselt:

1-ne eskadron — Rakvere, Porkuni, Arkna, Kunda-Malla ja Vihula ratsa rühmad, (piirides — Rakvere, Porkuni, Sõmeru, Kunda-Malla, Vihula, Aaspere, Haljala, Palmse, Varangu, Undla ja Kalvi vald).

2-ne eskadron — Küti, Roela, Rägavere ratsa rühmad (piirides — Küti, Roela, Rägavere, Paasvere-Venevere ja Pada vald).

3-s eskadron — Voka, Järve, Somp, Mäetaguse, Iiseku ja Lüganuse ratsa rühmad (piirides — Voka, Järve, Jõhvi, Mäetaguse, Kohtla, Iisaku, Illuka, Tudolinna, Püssi, Maidla ja Erra vald).

4-jas eskadron — Vao, Kiltsi, Saksi, Simuna ja Salla ratsa rühmad (piirides — Vao, Saksi, Avanduse ja Salla vald).

Eskadronide päälikutel ühendusesse astuda üksikute rühma päälikutega õppuste korraldamise ja organiseerimise otstarbel ja oma asjaajamise kohad ning aeg teatavaks teha.

§ 3.

Minu käskukirja Nr. 31 § 4 alusel 29. oktoobril s. a. ärapeatud laskurite klassikatsed Illuka kompaniis andsid järgmisi tagajärgi:

Katsetest osavõtma olid ilmunud II laskurklassi kinnitamiseks 5 malevlast.

Nendest täitis klassikatse kontrollharjutused ja kinnitatakse laskurklassidesse:

II kl. laskuriks:

1) jao pl. Filip Otto, 2) mlv. Johannes Verder, 3) Rudolf Gabriel.

Algajate klassi lõpetanuks:

1) komp. pl. Kalju Otto, 2) jao pl. Jüri Veitmann, 3) mlv. Bernhard Vodja, 4) mlv. Peeter Otto, 5) mlv. Robert Aruvald, 6) mlv. Bernhard Otto, 7) rhm. pl. abi Nikolai Otto, 8) mlv. Gustav Blau, 9) mlv. Johannes Kruut, 10) mlv. Ruben Peeri.

Kõik ülalnimetatud malevlased laskeharjutuste alal viin üle vastavasse järgmisesse kõrgemasse klassi.

Käsen väljaanda kaitseliidu arvel avalikuks kandmiseks jao pl. Filip Otto'le, mlv. Johannes Verder'ile ja mlv. Rudolf Gabriel'ile II kl. laskuri rinnamärgid ühes diplomiga.

§ 5.

Käskukirja Nr. 56 § 1 määratud komisjoni andmetel andsid laskurite klassikatsed Iisaku kompaniis järgmisi tagajärgi:

Katsetest osavõtma olid ilmunud II laskurklassi kinnitamiseks — 1 mlv. ja algajate klassi lõpetamiseks 11 mlv.

Nendest täitsid klassikatse kontrollharjutused ja kinnitatakse laskurklassidesse:

II kl. laskuriks:

1) komp. pl. Hugo Saul.

Algajate klassi lõpetanuks:

1) mlv. Valter Karp, 2) Aleksei Maasik, 3) Albert Põdra, 4) Julius Kortin, 5) Albert Davidof, 6) Eduard Blumthal, 7) Paul Rääsk.

Kõik ülalnimetatud malevlased laskeharjutuste alal viin üle vastavasse järgmisesse klassi.

Käsen väljaanda kaitseliidu arvel avalikuks kandmiseks komp. pl. Hugo Saul'ile II kl. laskuri rinnamärgi ühes diplomiga.

§ 6.

Kinnitan Tudolinna kompanii laskejuhatajaks mlv. Toomas Pruusi 15. novembrist s. a. arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 976.

§ 7.

Kinnitan Iisaku kompanii laskejuhatajateks 1) rhm. pl. Osvald Volban'i, 2) rhm. pl. Verner Baumer'i, 3) rhm. pl. Valter Karp'i, 4) jao pl. abi Ludvig Juuse ja 5) mlv. Leopold Lulla 14. novembrist s. a. arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 976.

§ 8.

Kontroll-klassikatsete toimepanemiseks Vao kompaniis 11. novembril s. a. oli minu poolt määratud komisjon koosseisus: esimees IV õppepiirkonna instruktor r. Ipn. Teksal, liikmed — malevkonna pääliku abi Neumann ja kompanii päälük Hansmidt.

§ 9.

Vabastan Iisaku kompanii pääliku abi Voldemar Fershel'i teenistuse huvides kompanii pääliku abi kohalt 1. novembrist s. a. arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 977.

§ 10.

Illuka kompanii juhatuse otsuse põhjal kompaniisse vastuvõetud kod. Kirschmann Eduard Alberti p., Selio Heinrich Abeli p. lugeda malevasse vastuvõetuks sooviavalduse lehtedel näidatud ajast arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 940.

§ 11.

Maleva koosseisust ja Illuka kompanii nimekirjast maha kustutada mlv.

K. Lulla elukoha muutmise tõttu 12. novembrist s. a. arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 964.

§ 12.

Käsukirja Nr. 44 § 4 õienduseks lugeda Vihula kompanii mlv. Julius Lasner ja Al-der Einberg algajate klassi lõpetanuks mitte II kl. laskuriteks.

§ 13.

Käsukirja Nr. 50 § 2 õienduseks lugeda mlv. Eduard Allesse II kl. laskuriks, mitte I kl. laskuriks.

Alguskirjale allakirjutanud:

G. V a h e r,
Major
Viru Maleva päalik,

Toimetuse teadaanne.

„Viru Malevlane“ ilmub alates 1. detsembrist s. a. kavakindlalt kaks korda kuus s. o. igal 1 ja 15 kuupäeval. Tema ülesandeks on ühtlustada maleva allüksuste tööd, olla käskude, korralduste, teadaannete, sõnumite j. n. e. edasiandjaks kõigile maleva liigetele.

Ajakirja ülesannet arvesse võttes on tema hinna poolest kõigile kättesaadavaks tehtud ja määratud tellimiseks ja lugemiseks kõigile.

Toimetus palub kõiki liikmeid tellimise raha, 1 kroon aastakäigu eest, maleva staapi ära tasuda, kas vahenditu ehk oma üksuste päälikute läbi.

Et ajakiri oleks sisurikas ja siduv, palub toimetus kõiki maleva ja naiskodukaitse liikmeid peale ametlikkude teadaannete ajakirjale saata kirjeldusi võistluste, harjutuste, pidude j. n. e. kohta ja muid tähelepanu vääri vaid kaastöid.

Kõik saadetakse materjal saata kohtadelt välja nii, et see jõuaks toimetusele kätte iga 10-ks ja 25-ks kuupäevaks. Toimetuse aadress on: Rakvere, Maleva staap „Viru Malevlane“ toimetus.

Toimetus.

Arakiri.

Käsukiri Viru Malevale

Nr. 58.

26. novembril 1928. a., Rakveres.

§ 1.

Lugeda mind väljasõidul olnuks Tallinna peastaapi kaitseliidu asjus 16 novembril s. a. kella 0132 kuni 17 novembrini s. a. kella 0458.

§ 2.

Avaldan teadmiseks, et malevas on alljärgnevad laskerajad laskeharjutuste pidamiseks valitud ja korda seaditud. Laskmisi võib korraldada neil laskeradadel päälikute ehk laskejuhatajate ülesandel ja korraldusel. Üksustel, kus veel laskerajad määramata, teen ülesandeks laskerajad käesoleval sügisel sisseseadida ja sellest ettekanda. Laskeharjutuste pidamine kohtadel, millede kohta ettekanded puuduvad, ei ole soovitav.

150 mtr. peale. Maidla kompanii, Maidla laskerada.

200 mtr. peale. Rägavere ja Sõmeru komp. — Vaeküla laskerada, Vihula komp. — Salatse laskerada, Aaspere kompanii — Viitna laskerada, Haljala komp. Varangu laskerada, Pada komp. — Pada laskerada, Illuka komp. — Kuremäe laskerada, Tudolinna komp. — Tudolinna laskerada, Kunda-Malla komp. — Oru laskerada, Vao kompanii — Kruusaaugu laskerada, Kilti komp. — Nõmme laskerada, Salla komp. — Sellise laskerada, Simuna komp. — Simuna laskerada, Roela komp. — Roela laskerada, Porkuni komp. — Assamalla laskerada.

250 mtr. peale. Rägavere komp. — Põlula laskerada, Sõmeru komp. — Paemurru laskerada.

300 mtr. peale. Maleva — Palermo laskerada, Rakvere valla komp. — Tõrma laskerada ja Levala laskerada, Küti komp. — Vinni ja Küti laskerada, Haljala komp. — Pahnli laskerada, Undla komp. — Neeruti laskerada, Kalvi ja Pada komp. — Pada-oru laskerada, Jõhvi alevi komp. ja patarei — Jõhvi laskerada, Järve komp. — Ontika laskerada, Kohtia-Järve komp. — Kohtla-Järve laskerada, Mäetaguse komp. — Mäetaguse laskerada, Iisaku komp. — Iisaku laskerada, Lügänuuse komp. — Purkse laskerada, Vao ja Kilti komp. — Ebavere laskerada, Salla komp. — Tammiku laskerada, Vao komp. — Avispää laskerada, Venevere komp. — Paasvere laskerada, Vohnja komp. — Kõrveküla laskerada, Sonda-Aseri komp. — Kõrküla laskerada.

400 mtr. peale. Kunda komp. — Kunda laskerada, Saksi komp. — Kiku laskerada, Jõhvi valla komp. — Puru laskerada, Voka komp. — Toila laskerada.

600 mtr. peale. Palmse komp. — Oruveski laskerada.

Alus: instruktorite teadaanded.

§ 3.

Käsukirja Nr. 57 § määratud komisjoni andmetel andsid laskurite klassi-

katsed Väike-Maarja malevkonna Vao kompaniis järgmisi tagajärgi:

Katsetest osavõtma olid ilmunud I laskurklassi kinnitamiseks 6 mlv., II laskurklassi kinnitamiseks 3 mlv. ja algajate klassi lõpetamiseks 11 mlv.

Nendest täitsid klassikatse kontrollharjutused ja kinnitatakse laskurklassidesse:

Algajate klassi lõpetanuks: mlv. Heinrich Laasberg ja Harald Blumberg.

Ülalnimetatud malevlased laskeharjutuste alal viin üle vastavasse järgmisse kõrgemasse klassi.

§ 4.

Vanem instruktor ltn. Tars lugeda komandeerimisel olnuks Tallinnas varustust vastuvõtmas 13 novembril s. a. kella 0725 kuni 15 novembrini s. a. kella 0458.

Õiendus: lauajuhend Nr. 971.

§ 5.

Aaspere kompanii jao päalik Juuse energilisel tegevusel said kinni peetud Liiguste külas elutseva Hans Ollini mesipuu rüüstajad ja politsei kätte toimetatud.

Avaldan jao päalik Juuse'le teenistuse nimel tänu energilise tegevuse eest varaste tabamisel.

§ 6.

Palmse kompanii päalik Leemet kandis ette, et tema on Palmse kompanii 11 novembrist s. a. vastu võtnud ja kompanii päaliku kohuste täitmisele asunud.

Õiendus: lauajuhend Nr. 898.

§ 7.

Aaspere kompanii juhatus otsuse põhjal kompaniisse vastuvõetud kod. Karl Karli p. Lassur lugeda malevasse vastuvõetuks sooviavalduse lehel näidatud ajast arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 940.

§ 8.

Väike-Maarja malevkonna Venevere kompanii juhatus otsuse põhjal kompaniisse vastuvõetud kod. Eduard Jaani p. Kakason, Johannes Priidiku p. Krüün, Jakob-Hugo Andrese p. Tammik ja Eduard Gustavi p. Sirkel lugeda malevasse vastuvõetuks sooviavalduse lehtedel näidatud ajast arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 940.

§ 9.

Iisaku komp. mlv. Valter Eduardi p. Karp, kui kaitsevääst tagasi tulnud ja uuesti kompaniisse astunud, lugeda malevasse vastuvõetuks 1 novembrist s. a. arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 975.

§ 10.

Maleva koosseisust ja Lüganuse malevkonna nimekirjast maha kustutada malevlased järgmiselt:

Omal palvel. Al-der Juhani p. T-rum, Adolf Priidiku p. Naur, Alfred Juhani v. Tarum, Jakob Jaani p. Naur, Eduard Jaani p. Virunurm ja Johannes Al-dri p. Tarum, 11 novembrist s. a. arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 944.

§ 11.

Maleva koosseisust ja lisaku kompanii nimekirjast maha kustutada malevlased järgmiselt:

Kaitseväe teenistusse mineku tõttu. Bruno Emilie p. Vaas, Eduard Nikolai p. Beljäev, Eduard Nikoia p. Kreis ja Otto Nikolai p. Paun 1 oktoobrist s. a. arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 964.

§ 12.

Maleva koosseisust ja Väike-Maarja malevkonna Salla kompanii nimekirjast maha kustutada malevlased järgmiselt:

Kaitseväe teenistusse mineku tõttu: Viljam Silbergleich, Al-der Ünapuu, Al-der Einblau ja August Kuusk, 1 oktoobrist s. a. arvates.

Surma läbi: Johannes Kroon 20 oktoobrist s. a. arvates.

Elukoha muutmise tõttu: Karl Hahndorf 1 novembrist s. a. arvates.

Õiendus: lauajuhend Nr. 940/944.

Alguskirjale allakirjutanud

G. V a h e r,
Major
Viru maleva päalik.

Naiskodukaitse Rakvere jaosk. käsitöökursused.

Neil päivil lõppesid Rakveres Naiskodukaitse Rakvere jaoskonna poolt korraldatud käsitöökursused.

Kursused kestsid 5 nädalat. Kursuste kavas oli: eestipisted, kirju ja valge tikandus; eesti-, soome- ja vene-pilud; sölmimine; hedebo; niplamine; ristpisted; keelintööd; tüllitööd; nõela lilled siidist ja nahast; pesu lõiked ja kaunistused.

Kursustest osavõtjaid oli 35.

Nimetatud kursused olid korraldatud jaoskonna juhatause poolt eesmärgiga, et võimalust anda oma liikmetele vähese tasu eest omandada uudeid käsitöö alal, milleks ka kursuste kulud oma kanda võttis. Kursuseid

juhatas Eesti Naisorganisatsioonide liidu instruktor prl. R. Põlendik.

Kursused peeti maleva staabi ruumes, kus ka peale kursuste lõppu korraldati kursuste kestvusel tehtud tööde näitus, kus nii mõndagi huvitavat ja meeldivat oli välja pandud.

— PP

Naiskodukaitse koosolekud Rakveres.

2. detsembril peetakse ära maleva staabi ruumes Rakveres Naiskodukaitse Viru ringkonna juhatause, revisjoni komisjoni ja ringkonna kogu koosolekud.

Juhatause koosoleku päevakord: 1) arvete läbivaatamine ja kinnitamine, 2) 1928 a. aruande kokkusead-

Kõik käsud, korraldused ja maleva ellu puutuvad küsimused ilmuvad

„Viru Malevlases“

Sellepärast ärge hävitage teda peale lugemist, vaid hoidke alal siis soetate omale vajaliku kaitseliidu käsiraamatu.

mine, 3) 1929 a. eelarve kokkuseadmine, 4) ringkonna kogu koosoleku päevakorra läbivaatamine ja 5) jooksvad küsimused.

Ringkonna kogu koosoleku päevakord: 1) koosoleku juhataja ja protokolli kirjutaja valimine, 2) ülevaade ringkonna tegevusest, 3) ettekanne ringkondade esinaiste kursuste kohta Tallinnas 1.—7. okt. s. a., 4) 1928 a. aruande kinnitamine, 5) valimised, 6) 1929 a. eelarve vastuvõtmine ja 7) koosolekul ülestõstetud küsimused.

Juhatause koosoleku algus kell 10 ja ringkonna kogu koosoleku algus täpselt kell 12.

Ringkonna esinaine.

Rakvere, Sõmeru ja Porkuni ratsa rühmadele.

Olen Viru maleva käsukirja Nr. 51—25. okt. s. a. alusel Rakvere, Sõmeru ja Porkuni ratsa rühmade juhtimisele asunud.

Palun tähendatud ratsa rühmade päalikuid minule 12. dets. s. a. saata rühma kl. nimekirjad, kus oleks tähendatud: 1) ratsaniku nimi ja asukoht, 2) kas hobune ja sadul alati sõiduvõimelised, 3) kas võimalik hobust jalgrattaga ase-

tada ja 4) kas ratsanik kaitseväes teeninud ratsa, suurtüki- ehk jalgväes. Nimekirjade kokkuseadmisel soovitav toimida jagude järjekorras, ühes jaopäälikutel äramärkimisega.

Teated saata minu nimele Rakvere postkast Nr. 2 (telef. Nr. 233).

A. Gerberson.
1-se eskadroni päalik.

II õppepiirkonnale.

Määratud Viru-Nigula mlvk. kompaniide vahelised laskevõistlused 16. dets. s. a. Padaorus. Algus kell 9. Võistluste komisjon: esim. instr. A. Karukäpp, liikmed: A. Nurk, Kalvi komp. pääl. R. Pärn ja Pada komp. pääl. J. Samma.

Kompanii päälikutel minu vhk. Nr. 94, 25. IV 28 a. kohaselt välja valitud laskurid määratud ajaks kohale saata. Kalvi komp. päälikule teen kohuseks laskerade ja märklauad korda seadida, samuti toimetada kohale tarviline laskemoon, märklehed ja muud tarvilikud abinõud.

Kalvi komp. päälikul esitada kohe nõudmine maleva staapi 9 mm. püstolite ja spordipüsside padrunite peale arvestusega, et neid jätkuks kõigile võistlejatele.

Tekkinud küsimuste lahendamiseks pöörata minu poole.

Viru-Nigula malevkonna kompanii päälikutele.

Määratud Viru-Nigula mlvk. kompanii päälikute koosoleku 11. dets. kell 14 Viru-Nigulas Kalvi vallamajas.

Päevakorras:

- 1) Talvine töökava.
- 2) Jooksvad küsimused ja teated kohapealt.
- 3) Kontrollklassikatsete ja kompaniide vaheliste laskevõistluste küsimus; võistlejate nimekirjade esitamine, auhindade määramine ja muud võistlustesse puutuvad küsimused.
- 4) Läbirääkimised.
- 5) Püstolkuulipilduja „A. T-ga“ tutvunemine: a) materjaalosa b) töötamine.

II õppepiirkonna Haljala mlvk. Haljala, Vihula ja Palmse komp.

Haljala, Vihula ja Palmse komp. vahelised taktikalised õppused peetakse pühapäeval, 9. dets. Metsikuse

1928 a.

Kaitseliidu Keskjuhatuse loterii

Peavõit 1.000.000 senti

250.000

100.000

50.000

25.000

j. n. e.

Loosimine kindlasti 31. dets. s. a.

Loosi hind — 1 kr. Pool loosi — 50 senti.

10-da detsembrini

veel loositähed saadaval kõigis Viru maleva kompaniides. Peale selle saada ainult Rakveres.

Malevlased!

ostke ise ja müüge oma ümbruskonnas
neid väheseid loositähki mis veel järel.

Kes õnne otsib, seda otsib õnn!

as. ümbruses. Õppuste algus kell 9, mis ajaks peavad koguma Haljala ja Vihula kompaniid Salatse küla juure maanteele, Palmse kompanii Villandi küla juure maanteele. Üksikasjalised juhtnõõrid ja ülesanded saavad antud päälükute koosolekutel.

Komp. päälükutel aegsasti välja nõuda maleva staabist paukpadrunid.

Instruktor.

Keskjuhatuseloterii asjus.

Kaitseliidu peastaap teatab: „Kaitseliidu loterii väljalootsimist mingil tingimisel ei pikendata, vaid see saab olema kindlasti 31. detsembril. Sellest seisukohast väljamineks on ka malevate huvides, et kõik piletid müüdnud saaksid, — sest loteriiga ühenduses olevate kulude katmine, nagu võidusummade väljamaksmine, reklaam jne. sünnib malevate eneste arvel proportsionaalselt selle summale, millise arvu piletisi malev üldse müügnuks võttis, mitte aga — millise arvu ta realiseerinud on. Nii siis, malevate huvides seisab võimalikult kõik piletid läbi müüa, sest kui realiseeritud piletisi vähe on ja malev neid müügnuks palju võttis, võib sünnida, et maleva terve tulu läheb välja loterii üldkulude katteks“.

Piletite müük on malevas senini edenenud hästi. Täna kõiki müüjaid ja palun veel järelolevad piletid ära müüa allpool avaldatud minu ringkirja nõuete kohaselt.

Maleva Päälik.

K. L.,
Viru Maleva päälik.
23. novembril 1928 a.
Nr. 910.
Rakveres.

Ringkiri.

Kõigile kompaniide päälükutele, naiskodukaitse jaoskondade esinaistele ja loterii piletite müüjatele maleva liigetele.

Määrän viimaseks keskjuhatuseloterii loositähtede müügi hooajaks aja 1.—10-da detsembrini s. a. Selle aja jooksul palun kõiki loositähtede müüjaid nende käes olevad loositähed ära müüa.

10. detsembriks peavad kõik loositähtede raamatud äraantud olema kompaniide päälükutele ühes rahaga. 10. ja 11. dets. määrän raha ja raamatute maleva staapi ärasaatmise päevaks. 15. dets. saadab maleva

staap välja üksustele neile kuuluva % müüdnud loositähtede pealt. Piletid, mis ei ole äraantud maleva staapi 15-ks detsembriks s. a. loetakse müüdnuks ja raha nõutakse sisse piletite müüjalt.

Ühtlasi palun 10. dets. teatada maleva staapi, kes veel soovib võtta oma kätte müügnuks uusi piletisi ja kui palju arvab võima läbi müüa 29-ks dets. s. a. juhtumisel, kui neid soetada müügnuks teistest malevatest. Uuesti müüa antavate piletite pealt maksab staap 10% igale müüjale müüdnud pileti pealt.

G. Vaheer,
Major.

A. Tiimus,
Sekretär.

Maleva staabis

on müügil

igale kaitseliitlasele väga tarvilikud järgmised raamatud:

1. Laskemäärused . . . hind 25 s.
2. Isiklised laske raamatud „ 20 „
3. Spordi määrused . . . „ 40 „
4. Kuidas kaitsta sõjagaasi eest . . . . . „ 25 „

Klassikatsed instruktoretele ja vanematele päälükutele.

8. detsembril s. a. kell 10 peetakse ära Rakveres maleva „Palermo“ laskerajal klassikatsed laskmises maleva instruktoretele, malevkonna päälükutele ja abidele, kes senini ei ole saanud katsetest osa võtta ja maleva ja malevkonna staapide koosseisu kuuluvatele päälükutele (side, spordi, majandus, propaganda jne.).

Kõiki ülalnimetatud päälükuid, kes katsetest osavõtta soovivad palun ilmuda maleva staapi 8. dets. s. a. kell 0930.

Maleva Päälik.

E. V.
Kaitseliidu Ülem
21. novembril 1928 a.
Nr. 2511.
Tallinnas.

Ärakiri.

Ringkiri.

Kõigile maleva päälükutele. (avaldada maleva Teatajates).

Viimasel ajal on tihti näha nii linnas kui ka maal liikumas erariietes isikuid, kes kannavad vintpüsse ja

suurekaliibrilisi püstoleid. Nähtavasti on need kaitseiltsed, kes õppustel ja harjutustel käivad.

Sarnane olukord, kus sõjaväe relva kannavad inimesed, ilma et väliste tunnuste järgi (vorm, käeside) võiks kindlaks määrata nende kuuluvust kaitseliitu, kutsub esile raskuseid relvade kandmise loa kontrollimisel vastavate ametvõimude poolt. Et tulevikus otstarbekohaselt korraldada relvade kandmise loa kontrollimist ning selle juures ära hoida võimalikke sekeldusi, — palun tungivalt, et iga relvakandja kaitseliitlane:

1) alati peaks kaasas liikmeakaarti mille põhjal võib relva luba kontrollida;

2) oleks alati vormis ehk kui see puudub siis

3) tingimata käesidemega.

(J. Roska)
Kindral-major.

(J. Maide)
Kolonel-leitnant,
peastaabi ülem.

Igasugusel kaitseliidu tegevusel ja kaitseliidu relva kandmisel kanda kaitseliidu tunnusmärki s. o. käesidet ehk vormi.

G. Vaheer
Major.
Maleva päälik.

5-da jalaväe üksiku pataljon suurpidustused Rakveres 24 ja 25 nov. s. a.

25 nov. s. a. 5-da jalaväe üksiku pataljoni (5-da rügemendi) 10-dal aastapäeval annetati Rakvere linna ja Virumaa seltskonna poolt pataljonile lipp. Lipu üleandmise puhuks sõitis Rakverre riigivanem, keda aukompaniiga pataljon jaamas kell 10 vastuvõttis.

Kell 12 oli suurejooneline paraad ja lipu üleandmine langenuate mälestussamba juures. Paraadist võtsid osa kõik karnisoni väeosad, I Rakvere malevkond, tuletõrje, koolid ja mõned seltsid.

Kõnedega esinesid paraadil h-rad riigivanem, sõjaminister, diviisi ülem, lipu annetamise komisjoni esimees hra Rosenberg ja keskkoolide esitajana kohalik seminarist.

Juba 24 nov. jõudsid Rakverre sõjaminister k.-m. Reek, ministrid Köster ja Kalbus, kui vanad 5-da rüg. ohvitserid ühes paljude endiste 5-da rüg. sõjaväelastega, kes kogusid maavalitsuse ruumes kella 20-ks 5-da Rakvere jalaväe polgu jäädvustamise seltsi koosolekule. Koosolekule järg-

nes omavaheline koosviibimine ohvitseride kasino ruumes.

Peale paraadi 25 nov. võttis riigivanem ühes ministriga külastusega osa kaitsevälaste lõunast kasarmus.

Kell 15 oli bankett 5. üks. j. pataljoni ohvitseride kasinos, millest kõik auvõerad ja seltside esitajad osa võtsid ühes pataljoni ohvitseride perega. Banketil peeti sütitavaid kõnesid ja öeldi sooje tervitusi nii endise 5-da rügemendi, kui ka praeguse pataljoni aadressil. Läti 11. rügemendi poolt annetati 5-da üks. pataljonile mälestuseks ja sõpruse tunnistuseks Läti miniatüür lipp kaljut kujutaval alusel, mille külge kinnitatud vastava kaaskirjaga Eesti ja Läti riigivapid ja 11. rügemendi märk. Kingitust üleandma ja pataljonile tervitusi tooma suurpäeva puhul oli sõitnud 3 ohvitserist koosnev saatkond kol.-ltn. Veiss'iga eesotsas.

Kell 20 algas Rahvamajas avalik kontsert kõnedega. Kontserdi avas sütitava kõnega riigivanem. Sellele järgnes kirjanik Liivi proloog ja rkl. Juhkami kõne. Kontsert osa täitsid Rakvere rahvamaja ja haridusseltsi koor hra Rosenbergi juhatusel ja solist hra Arder.

Õhtul kell 22 algas 5-da pataljoni ohvitseride kasinos kontsert-ball, millest osavõtsid kõrged külalised ja laialdane Rakvere seltskond.

Kahepäevased kordaläinud pidustused näitasid, et kaitseväge on Rakveres kindlalt ja püsivalt seltskonnaga seotud.

— r

Püstol-kuulipildujate meeskondadele.

Alates 1. dets. s. a. luban neis P. K. meeskondades, kus „laskemääruste“ III osae ettenähtud eelõppused minu ksk. Nr. 53 § 1 kohaselt läbi viidud, üle minna klassiharjutuste pidamisele. Kuni 15. jaan. 1929 a. määrän läbivõtmiseks harjutused Nr. Nr. 1, 2 ja 3 ja luban vastavalt neile harjutustele padruneid kulutada meeskonna ja nende päälekute väljaõpetamiseks kellel õigus P. K. harjutused kaasa teha. Lasketagajärgede registreerimisel ja padrunite arvepidamisel käsen kindlasti kinni pidada „laskemäärustes“ ettenähtud korrast.

Maleva Päälik.

Laskejuhatajatele.

„Kaitseliidu laskemäärused sõjaväepüssidest“ näevad ette, et „laskejuhatajateks võivad olla päälikud, kui

ka malevlased, peaasi, et nad ise hästi laseksid, tunneksid huvi asja vastu ja suudaks oma kaasteenijaid laskmistele kaasa tõmmata, ning neid edasi arendada“ (lhr. 17 ja 18).

Laskejuhatajad on maleva koosseisus samuti juhid, kui kõik päälikudgi, kes vabatahtliselt enese peale võtavad kohused. Vahe pääliku ja laskejuhataja mõiste ja tegevuse vahel seisab selles, et päälik tegutseb mitmel alal, kuna laskejuhataja kätte on jäetud ainult laskespordi arendamine vähese arvu malevlastega.

Kaitseliidu ülema ksk. Nr. 4 — 1928 a., mis avaldatud „Kaitseliidu laskemäärustes“, on selgitatud kõik põhimõtted, mis vaja silmaspidada selleks, et saavutada edu laskespordi alal kaitseliidus. Iga laskejuhataja ülesandeks jääb: 1) äraõppida „laskemääruste“ nõuded ja nõuanded, 2) rakendada tööle enese, kui juhi, algatusvõime, 3) temale alluvate laskuritega kavakindlalt läbiteha igal poolaastal ettenähtud laskeharjutused, 4) pidada kindlat sidet kompanii ja rühma päälikuga ja õppepiirkonna instruktoriga, saades neilt juhtnõore laskejuhataja tegevuse, relvade korrashoiu ja laskemoona arvepidamise kohta.

„Laskemääruste“ § 6 alusel laskejuhataja laskmise ajal on ühtlasi ka korrastpidaja laskerajal, kes kannab kohustusi ning vastutust „Laske-eeskirja“ I vihk pgr. 92, 93, 94 ja 96 kohaselt.

Et „Laske-eeskirja“ üksustele väljaantud ei ole siis avaldan teadmiseks ja käsitamiseks prg. 92, 93, 94 ja 96.

§ 92.

Kompanii relv-allohvitseri kohused laskmise juures.

Kompanii relv-allohvitseri kohused laskeharjutuste juures on:

a) selle järel valvata, et kõik laskmise ja eelharjutuste jaoks tarvilikud abinõud oleksid alati korrast ja muretseda tarvilik arv neid abinõusid laskeväljale ehk galeriisse

b) valvata relvade korrastoleku järele, kui vaja, relvu enne laskmist üle vaadata; kõigist ilmsikstulnud rikestest otsekohe laskmise juhatajale teatada ja koha peal rikkekirjaldu kokkuseadmiseks samme astuda;

c) väljaantavad padrunid üle vaadata ja arvestada;

d) lahtiminemata padrunite ja kestade ärakorjamise eest hoolitseda ja neid arvestada;

e) galeeriides ja väljadel kuulikor-

jamist korraldada; toalaske kuulide valmistamiseks tarvilik tina muretseda.

§ 93.

Määrused julgeoleku kohta.

a) Ühendus näitevarjendi ja laskva väeosa vahel.

Isiklik läbikäimine laskmise juhataja ja näitajate varjendi vahel peab võimalikult sündima mööda iseäralisi täiesti varjatud ühendusteid. Kui neid ei ole, võivad käskjalad ehk laskmise juhataja minna varjendisse platsi mööda, milleks laskmine ajutiseks lõpetatakse. Keelatud on laskmise ajal platsi kõrvalt varjendisse minna.

Lubatud on veel telefoni tarvitamine. Selle juures peab aga laskmise juhataja isiklikult järele proovima, kas telefon korrast ja ilma vähemagi takistusega töötab. Varjendis olgu peale hariliku näitajatepersonaali niisugusel juhtumisel veel telefonist.

Harilikud korraldused antakse näitajatele signaal-tahvlite abil. Nende signaalide järele valvab näitamise juhataja peegelperiskooobi abil. Samuti teatavad näitajad tabamiste tagajärgedest selgesti nähtavate numbretahvlitega, mis üle varjendi ääre välja tõstetakss ja semaforiga, mis suunda pööratakse, kuhu kuul on jooksnud. Laskmise lõpetamist nõuavad nad samuti signaal-tahvliga (tahvel $\oplus$).

Laskva osa poolt võib signale anda ainult laskmise juhataja käsul. Varjendist vastatakse igakord signaal-tahvliga $\square$, et signalist aru on saadud.

Keelatud on näitajatele midagi üle platsi hüüdmisega edasi anda.

b) Näitajate julgeolek laskmise ajal.

Niipea kui tulejoonelt on antud signaal laskmise algamiseks ja selle järele märklaud on varjandist välja lükatud ehk tõstetud, võib laskmist alata. Sellest silmapilgust peale kuni laskmise lõpetamiseni ei tohi näitajad varjendist välja tulla ega üle varjendi ääre välja vaadata. Märklaudu vahetada ja parandada võib ainult varjendis.

Kui iseäralistel juhtumistel vajadus tekib laskmist järsku lõpetada, näidatakse varjendist mitu korda järgimööda tahvlit $\oplus$ ja korratakse seda niikaua, kuni tulejoonelt keegi allohvitseri varjendise tuleb. Ainult selle allohvitseri juuresolekul tohivad näitajad varjendist välja tulla. (Järgneb).

Vastutav toimetaja: O. Luiga.

Väljaandja: Viru Maleva staap.

VIRU PANK

Rakveres, Pikk tän. nr. 2, omas majas.
Telefonid: Juhatus nr. 22, Üldine nr. 109.

Suurem ja vanem Eesti erapank Rakveres.

Võtab raha hoiule

ja maksab hoisusummade pealt kuni 9%.

Toimetab kõiki muid **pangaoperatsioone**
sise- ja väljamaal.

RAKVERE ÜHISPANK

Rakveres, Lai uul., omas majas,
teisel korral. Telef. 110 ja 164.

**Virumaa suurem ja vanem
ühistegeline rahaasutus.**

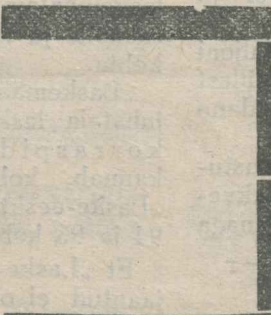
Ühispank võtab raha hoiule ja maksab
hoisusummade eest 6 kuni 9%.

Ühispank annab laenu igasugusel kujul
ja kindlustusel.

Ühispank toimetab kõiki panga operat-
sioone.

Kokkuhoidmine!

Kokku hoiab iga

 tarvitaja
riigi asutus
äriees
tööstus
ühisus
omavalitsusasutus
pank
kontor jne.

Kui ta ostab omale

tarvisminevad paberi- ja
kirjutusmaterjali kaubad

EVALD BIRKENFELDT'i
paberi ja kirjutus materjali kauplusest

Lai uul. Nr. 18, Rakveres.

F^A H. STAHL'I

värvimise- ja villatööstus

Rakveres, Pikk uul. Nr. 31

Tähelepanu: Kõik minu juures tehtud tööd on firma sedeli,
numbri ja tööhinnaga varustud.

Värvib kõiksugu riidet vastupidavais värves.

Kraasib, ketrab villa ja lõnga.

Tehnilise täienduse tõttu kõrgeväärtusline esimese
klassi töö ja vastav iga tarvitajale.

Valmistus kiire ja täieline vastutus.

Lugupidamisega

Al. Ressar

Tööstuse rentnik ja tehniline juht.